

Een kinderoog

H.C. ten Berge
Een kinderoog

DE VROEGE JEUGD VAN XANDER SPECHT

KOPPERNIK

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Copyright © 2022 H.C. ten Berge
Foto voorzijde omslag collectie auteur
Vormgeving Koppernik

ISBN 978 90 832 3706 0 / NUR 306
www.koppernik.nl

‘Every child should have an experience of unlimited bliss.’
(Nathaniel Tarn, *Autoanthropology*)

*

Terwijl je al sliep viel je nogmaals in slaap.
Het gebeurde op klaarlichte dag,
Dromen voerden je naar wat je was vergeten –
Plaatsen waar je nooit meer kwam.

Onrust op velden en wegen,
Ratelend zwermen pantsers over een plein;
Moeder zwaait naar de soldaten,
is ineens haar zijden hoofddoek kwijt.

Nietig en beklemd tussen de massa
Ben je doof voor de geluidsorkanen.
Kinderen zitten hoog op de ommuring
van een sportterrein, hun benen bungelen
over de rand,
Ze ballen hun vuisten, spannen hun spieren,
Krommen hun rug voor een sprong
die niet komt.
Ze lachen, ze lachen je uit
Als je een hand opheft
Om hun een klap of de zegen te geven.

Het tolt in alle hoofden.
De voortvluchtige tijd keert terug.
Een Canadees deelt chocolade uit,
De vaderlandse driekleur gaat in top,
Een clown glijdt van een ladder met twee emmers water.
's Nachts stort er een Tommy neer, je speurt
Naar niet ontplofte kogels
en de stofbril van de spoorloze piloot.
Een blonde Duitser leunt tegen een stalen bunkerdeur
en snijdt van wilgenhout een fluit voor jou;

Dirk de smid vlucht bij een razzia op zijn sokken
Door een steeg achter het huis
(ze krijgen hem niet meer te pakken).

Je bent vijf jaar
En zoekt naar brandhout om de kou te weren.
Een boze man in Feldgrau vindt het scherp
Gewette bijltje tussen takkenbundels in de jutezak.
Hij zet het kille ijzer (tsjop, tsjop) in je nek,
Scheurt je kleren,
legt zijn wil op,
gooit het bijltje daarna
in de sloot.

Nu kom je nooit meer thuis –
Bloot, vol schaamte, blijf je zo een eeuwigheid
Zonder beweging staan.

Je slikt twee lepels traan en voelt het braaksel stijgen,
In een schaal met olie drijven vlammetjes
die de vaderloze kamer flauw verlichten.

Je ontwaakt in je slaap.
Gejuich van tribunes. Je komt op een plaats
waar je eerder al was.
Kinderen lachen, ze lachen
Jou uit.

Het gebeurt steeds op klaarlichte dag –
Somnus bezoekt je
op ieder moment, overal: in de trein,
achter het stuur, voor een kruising van wegen.
Een Canadese soldaat heeft de driekleur gehesen,
je ziet de rook van sigaretten,
proeft voor het eerst chocola.
Iemand noemt de naam van nooit geziene vruchten:
'abrikozen', 'kokosnoot', 'banaan'.

Een ander wijst een stipje op de landkaart aan:
‘De Russen zijn al verder dan Berlijn,
Zij verkrachten alle vrouwen.’
Wat verkrachten is blijft streng geheim.

Je bent zes jaar
En kunt weer angstig lachen.
Er staat een tent op het gemित्रailleerde plein,
Er klinken vreugdeschoten.
Niemand ontkomt
aan het zo lang verwachte.
Het circus heeft een hond, een man
Met hoge hoed en twee bleke
uitgeteerde acrobaten.
De clown doet het goed,
Ze noemen hem Doppie.
Hij zoekt langs de sporten omlaag
En landt op de grond.
Zijn hoofd in een emmer, en overal bloed –